

Iedereen die 60 wordt kan straks vaccinatie tegen gordelroos krijgen

Vanaf 2027 krijgen Nederlanders die 60 jaar worden automatisch een uitnodiging voor een gordelroosvaccinatie. Demissionair staatssecretaris Tielen (VVD) kiest er bewust voor om alleen deze leeftijdsgroep op te nemen in het programma, omdat bredere vaccinatie “te duur” zou zijn.

Het kabinet volgt hiermee een advies van het RIVM om het beschikbare budget zo “kosteneffectief” mogelijk in te zetten. Voor het programma wordt jaarlijks 47 miljoen euro gereserveerd, oplopend naar 53 miljoen vanaf 2030. De regeling loopt tot en met 2039.

Kostenplaatje centraal

Volgens de staatssecretaris kunnen hiermee jaarlijks minimaal 150.000 mensen worden gevaccineerd. Opvallend is dat mensen die al ouder zijn dan 60 jaar niet in aanmerking komen. Terwijl juist in hogere leeftijdsgroepen het risico op complicaties toeneemt.

De reden is financieel: het gordelroosvaccin is duur. Voor de twee benodigde doses betaalt men samen ongeveer 400 euro per persoon. Met meer dan 5 miljoen 60-plussers in Nederland zou volledige dekking miljarden kosten.

De keuze voor precies 60 jaar zou volgens het RIVM de meeste “gezondheidswinst” opleveren per geïnvesteerde euro. Maar daarmee wordt gezondheid nadrukkelijk langs een economische meetlat gelegd.

Individuele afweging blijft onderbelicht

Wie ouder is dan 60 en toch bescherming wil, kan het vaccin al krijgen — maar moet het volledig zelf betalen. Daarmee ontstaat een tweedeling tussen mensen die het kunnen veroorloven en mensen die dat niet kunnen.

Wat in de berichtgeving onderbelicht blijft, is dat gordelroos meestal een zelflimiterende aandoening is. De klachten bestaan uit jeukende of pijnlijke blaasjes, veroorzaakt door het waterpokkenvirus dat na jaren opnieuw actief wordt. Vooral ouderen hebben een verhoogd risico op complicaties zoals zenuwpijn (postherpetische neuralgie), maar ernstige complicaties zijn relatief zeldzaam.

Ook wordt weinig aandacht besteed aan:

- de duur van de bescherming van het vaccin
- mogelijke bijwerkingen
- de vraag of herhaalprikken nodig zijn
- natuurlijke immuniteit na doorgemaakte infectie

Kritische vragen

Vanuit een Kritisch Prikken-perspectief roept dit beleid vragen op:

- Waarom wordt gekozen voor massale uitnodiging in plaats van gerichte voorlichting en individuele keuze?

- Hoe verhoudt de kosteneffectiviteit zich tot andere preventieve maatregelen?
- Wat zijn de lange termijngegevens over effectiviteit en veiligheid?
- Waarom worden alle mensen ouder dan 60 uitgesloten van vergoeding als zij mogelijk meer risico lopen?

De komende jaren zal blijken hoe groot de animo is en of het programma daadwerkelijk de beloofde gezondheidswinst oplevert.

Lees [hier](#) het Kritisch Prikken-dossier over Gordelroos

